

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 5P/124/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715204188
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Jombíková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2015:6715204188.3

Rozhodnutie

Okresný súd Zvolen v konaní pred samosudkyňou Mgr. Evou Jombíkovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti C., Z., H.. XX.XX.XXXX, M., H.. XX.XX.XXXX, Ľ., H.. XX.XX.XXXX, K., H.. XX.XX.XXXX, F.Á., H.. XX.XX.XXXX B. Z., H.. XX.XX.XXXX, t.č. Krízové stredisko B., Ž. Č.. XX, F.G., zastúpené opatrovníkom Obcou Veľká Lúka, Veľkolucká č.39, deti rodičov P. C., H.. XX.XX.XXXX B. Z. C., H.. XX.XX.XXXX, obidvaja trvale bytom N. F., XX. Z. Č.. XX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd u maloletých detí C., Z., H.. XX.XX.XXXX, M., H.. XX.XX.XXXX, Ľ., H.. XX.XX.XXXX, K., H.. XX.XX.XXXX, F., H.. XX.XX.XXXX B. Z., H.. XX.XX.XXXX n a r i a ě u j e ústavnú starostlivosť v Detskom domove Q., E. XX.

Matka P. C., H.. XX.XX.XXXX a otec Z. C., H.. XX.XX.XXXX s ú p o v i n n í prispievať na výživu maloletých detí C., Z.Á., H.. XX.XX.XXXX, M., H.. XX.XX.XXXX, Ľ., H.. XX.XX.XXXX, K., H.. XX.XX.XXXX, F., H.. XX.XX.XXXX B. Z., H.. XX.XX.XXXX každý vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepľnoleté dieťa zvlášť, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 20-teho dňa v mesiaci na účet Detského domova Q., E. XX.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen podal návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletých detí s odôvodnením, že s rodinou pracujú od roku 2007. Viackrát im bolo poskytnuté sociálne poradenstvo a s rodinou pracuje Obecný úrad Veľká Lúka. Obývajú starý schátralý dom, ktorý patrí starej matke. Dom pozostáva z dvoch miestností. V jednej žije stará matka, v druhej rodina C., t.č. len rodičia maloletých detí. Miestnosť ja zariadená najnutnejším nábytkom, je bez elektrickej energie, nakoľko sú odpojené od elektrického prúdu, vodu majú v studni na dvore, ktorá je závadná. Obidvaja rodičia sú nezamestnaní, poberajú len dávku v hmotnej núdzi. Starostlivosť zo strany rodičov bola nepostačujúca, dlhodobo zanedbávaná. Vo zvýšenej miere požívali alkoholické nápoje, deti nemali základné životné potreby, bývali hladné a nedostatočne oblečené. Často chodili po kontajneroch, odkiaľ vyberali zvyšky jedla. U maloletých detí bol nariadený dohľad, ktorý si dlhodobo neplnil svoj účel, pretrvávalo zanedbávanie povinnej školskej dochádzky, nepripravovali sa na vyučovanie, chodili do školy špinavé a páchlí. Nepripravovali si domáce úlohy, na hodinách nepracovali, nevedeli sa zorientovať v učebniciach. Deti sa mohli stravovať v školskej jedálni, keďže rodičia boli v hmotnej núdzi, čo im nevybavili. Ľ. B. M. navštevovali Špeciálnu ZŠ vo Zvolene, mali problémy s dochádzkou, hygienou, ako aj správaním. Situácia sa v rodine nezlepšila, deti si robili čo chceli, klamali rodičov. Rodičia neuhradili financie nutné na školské pomôcky. Z. B. M. boli umiestnení v Diagnostickom centre Q., kde boli na žiadosť zákonného zástupcu v krátkej dobe prepustení, nakoľko sa rodičia dožadovali svojich detí. Zo strany rodičov bola prisľúbená náprava. Keďže k náprave nedošlo, ich úrad chcel požiadať u umiestnenie detí na základe rozhodnutia súdu. Diagnostické centrum oznámilo, že deti nemôže prijať do

zariadenia z dôvodu, že deti prijímajú len s dobrým zdravotným stavom, pričom u maloletých detí bolo diagnostikované infekčné ochorenie - tuberkulóza, na ktorú boli všetky deti hospitalizované a preliečené. Absolvovali liečenie vo Vyšných Hágoch a matka v Hornom Smokovci. Ošetrujúca lekárka uviedla, že napriek opakovaným upozorneniam jej, ako aj odborného lekára pneumológa o nutnosti podávania liekov, dodržiavania režimu osobnej čistoty, ako aj prostredia, plnohodnotnú stravu, sa prístup rodičov nezlepšil. Obecný úrad konštatoval v správe, ktorá im bola zaslaná, že situácia v rodine sa zhoršila, deti naďalej nenavštevujú školu, potulujú sa po obci, ničia obecný majetok a poškodzujú a znehodnocujú aj majetok súkromných osôb. Deti chodili po obci a pýtali si lieky od bolesti. Žobrali potraviny a peniaze. Spolupráca s rodinou bola a je náročná. Zo strany rodičov nedochádzalo k zlepšeniu. Obecný úrad potvrdil, že deti boli zanedbané aj po hygienickej stránke, o čom svedčí fakt, že choroba typu TBC sa prejavuje u zanedbávaných, podvýživných a slabých jedincov, pre ktorú boli všetky deti hospitalizované. Akákoľvek snaha obce o nápravu v oblasti hygieny, stravovacích návykov a životného štýlu sa nestretla s pozitívnym ohlasom a rodičia nejavili záujem čokoľvek zmeniť. Ešte pred umiestnením detí do krízového strediska bola matke ponúknutá pomoc zo strany úradu pri vybavovaní krízového zariadenia pre matky s deťmi, čo odmietla využiť. Rodičia slovne prezentovali snahu o zlepšenie svojich sociálnych pomerov, avšak úrad nemal záruku, že matka spolu s deťmi v budúcnosti budú rešpektovať a dodržiavať liečebný režim nariadený odbornými lekármi, z ktorého dôvodu mohol byť ohrozený život a zdravie detí. Rodičia vo zvýšenej miere požívali alkoholické nápoje, nezabezpečovali základné životné potreby detí, tieto boli hladné a nedostatočne oblečené. Často chodili v obci po kontajneroch, odkiaľ vyberali zvyšky jedla. Neraz chodili žobrať aj po domoch. U maloletých detí bol uložený dohľad, ktorý si dlhodobo neplnil svoj účel a pretrvávalo zanedbávanie povinnej školskej dochádzky. Na základe uvedených skutočností úrad dňa 10.12.2014 podal na súd návrh na vydanie predbežného opatrenia k umiestneniu maloletých detí do Krízového strediska B. F., pričom uznesením OS Zvolen 7P 43/2014-24 zo dňa 12.12.2014, právoplatným dňa 23.02.2015 boli odovzdané do krízového strediska. Marián bol dodatočne umiestnený dňa 19.01.2015. Počas pobytu sa u maloletej L. vyskytla agresivita, agresivita aj na menšie deti, bila ich a vysmievala sa im bezdôvodne, vyskytlo sa aj fajčenie, pričom dostala zákaz individuálnych vychádzok. Nemala záujem o zmenu správania, nepomáhala individuálna práca s ňou a motivácia. Z toho dôvodu bola dňa 10.02.2015 umiestnená na dobrovoľný diagnostický pobyt do Diagnostického centra C., kde prebehne komplexná diagnostika. U Z. sa tiež vyskytli výchovné problémy, bol agresívny, nadával a z toho dôvodu bol umiestnený dňa 25.02.2015 do Reedukačného centra R., kde sa t.č. nachádza. Rodičia slovne prezentujú snahu o zlepšenie svojich sociálnych a ekonomických pomerov, ale v skutočnosti od umiestnenia do dnešného dňa neurobili nič. Otec uviedol, že sa zamestná, bude hľadať vhodné ubytovanie pre celú rodinu. Naďalej sú obidvaja nezamestnaní a poberajú len dávku hmotnej pomoci. Vzhľadom k tomu, že rodičia nie sú schopní zabezpečovať potrebnú starostlivosť maloletým deťom, primerané rodinné a sociálne prostredie a v širšej rodine nie je nikto, kto by bol ochotný prevziať maloleté deti do starostlivosti tak, aby ich život a zdravie neboli vážne ohrozené, žiadali maloleté deti umiestniť do ústavnej starostlivosti a rodičov zaviazat' platením výživného v sume 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepĺnoleté dieťa zvlášť.

Na pojednávaní dňa 16.06.2015 navrhovateľ trval na návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletých detí, pričom sa pridržiaval dôvodov v ňom uvedených, ako aj správy o šetrení pomerov. Maloleté deti boli na základe predbežného opatrenia tunajšieho súdu umiestnené do Krízového strediska B. F., kde sa t.č. nachádza maloletý Z., L.V. je od 10.02.2015 v diagnostickom centre C., pričom pobyt ešte nie je ukončený. U maloletého, pokiaľ bol tri mesiace v Reedukačnom centre R., sa vyskytol jeho útek, pričom bol políciou vrátený do reedukačného centra. Pobyt má ukončený 25.2.2015. Od umiestnenia detí sa pomery u rodičov zhoršili, otec odmietol vykonávať aktivačné práce, s čím sa znížil príjem do rodiny o 61,60 eur. Matka má infekčné ochorenie, mala by sa liečiť na TBC, pričom podľa vyjadrenia jej ošetrujúcej lekárky, kontrol sa od januára nezúčastnila. U oboch maloletých detí sa vyskytujú aj výchovné problémy. Z uvedených dôvodov žiadajú nariadiť ústavnú starostlivosť v Detskom domove Q., E.Q. XX a zaviazat' rodičov k plateniu výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé dieťa zvlášť, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku na účet Detského domova Q..

Otec s návrhom nesúhlasil, aj keď potvrdil, že je pravda, že je vyradený z úradu práce, nakoľko odmietol prácu. T.č. si privyrába na fuškách, kde zarobí 20-30,- eur, niekedy 5,- eur. Bývajú v chatrči z tehál, ktorá má tri izby. Pomery od umiestnenia detí do krízového centra sa nezmenili s výnimkou, že vymaľoval. Taktiež manželka sa podrobila liečbe pred pol rokom, t.č. je zabezpečovaná dávkou v hmotnej núdzi. Na dotaz čo a aké opatrenie urobil, aby sa deti mohli vrátiť domov, uviedol, že sa o deti

informuje telefonicky, naposledy včera, navštevuje ich každý mesiac, naposledy 18.05.2015. Cestovné vyjde okolo 20,- eur. Deťom donesú cukríky, šaty. S nariadením ústavnej starostlivosti nesúhlasil.

Matka taktiež s návrhom nesúhlasila, potvrdila, že si vyčistili prostredie bývania, vymaľovali asi pred dvoma mesiacmi izbu v ktorej bývajú. Taktiež dali novú gumu a zakúpili novú posteľ. Deti majú kde spať, majú ďalšie tri postele, majú dostatok ošatenia. Čo sa týka odobratia detí, je pravdou, že K. B. F., ktoré navštevujú ZŠ na Sliachi do tejto nechodili, taktiež boli problémy aj s L. B. M., ktoré navštevujú Špeciálnu ZŠ vo Zvolene. Akože ráno do školy odišli, aj sa vracali ako zo školy, ale nešli tam, na čo boli upozornení školou. Z. mal ukončenú povinnú školskú dochádzku. Potvrdila, že boli trestne stíhaní za záškoláctvo, pričom dostali podmienku.

Kolízny opatrovník s návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti súhlasil, nakoľko od vydania predbežného opatrenia sa situácia v rodine nezlepšila. Stotožnil sa s dôvodmi uvedenými v návrhu. Čo sa týka otca, tohto v obci nevidajú, matka často dochádza na ich úrad za účelom telefonovania s deťmi do krízového centra. Ako im bolo oznámené riaditeľkou centra, deti sú nevládnuteľné, rodičia sa pri návštevách správajú hrubo, pričom bola privolaná aj polícia. V máji t.r. sa spolu s UPSVaR zúčastnili šetrenia pomerov, pričom podľa informácie pani Danielovej sa s týmto stotožňujú.

V priebehu ďalšieho pojednávania sa zástupca navrhovateľa pridržiaval vyjadrenia z predchádzajúceho pojednávania, pričom na doplnenie uviedol, že otec odmietol opakovane vykonávať aktívne práce, na základe čoho bola rodine znížená dávka hmotnej pomoci na sumu 45,50 eur od augusta 2015. Taktiež predkladá k nahliadnutiu lekársku správu MUDr. Dariny Plžikovej, pneumológa a pneumofyziológa zo dňa 03.12.2015, na základe ktorej súd zistil, že matke ešte poskytujú antituberkulozáčnú liečbu, pričom ukončenie plánujú 24.12.2015. Od 24.06.2015 chodí na kontroly pravidelne každý mesiac. Najbližšia kontrola 18.12.2015. Taktiež založila do spisu aktuálnu správu krízového strediska Amoret zo dňa 07.12.2015.

Otec sa v celom pridržiaval vyjadrenia z predchádzajúceho pojednávania, pričom nesúhlasil, aby deti boli v ústave. Na dotaz uviedol, že je pravdou, že boli s družkou odsúdení z dôvodu ohrozenia mravnej výchovy a výživy mal. detí, pričom sa obidvaja odvolali. Čo sa týka odmietnutia aktívnych prác uviedol, že mal snahu sa zamestnať cez agentúru, pričom toto riešil SMS-kou. Na požiadanie, aby predložil dôkaz o tom, že sa zaujímal o prácu cez agentúru, predložil mobil, kde inzerát znel, že sa hľadá práca za opatrovatelku, ktorú otec nezaslal, táto bola zaslaná v rámci reklamy.

Matka taktiež nesúhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti, pričom od posledného pojednávania sa začala liečiť. Na dotaz uviedla, že o invalidný dôchodok nepožiadala. Čo sa týka PN, táto trvá rok a pol. Taktiež je pravdou, že takisto ako otec detí, bola odsúdená za neplnenie povinnej školskej dochádzky.

Kolízny opatrovník súhlasil so správou UPSVaR, ako aj s nariadením ústavnej starostlivosti u maloletých detí, nakoľko od posledného pojednávania nedošlo k zmene pomerov na strane rodičov, pričom na doplnenie uviedol, že minulú stredu prišla matka na obec si pýtať peniaze na cestu do Banskej Bystrice, kde mala ísť na lekárske vyšetrenie, pričom nepredložila lekársku správu o vyšetrení na uvedený deň. Jej snahu o liečenie marí neustále požívanie alkoholických nápojov o čom sa presvedčili osobne, keď prišla na úrad. Podľa informácií obyvateľov majú vedomosť, že mal. Z. je na úteku od 18.08.2015, pričom je podozrenie, že sa ukrýva doma. Zároveň uviedla, že otec maloletých detí je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti v 1/8-ine vedenej na LV č. 50, na ktorú sa vedú viaceré exekúcie. Taktiež poukázal na to, že neplatí otec daň z nehnuteľnosti, taktiež neuhrádza ani komunálny odpad, pričom nedoplatky sú vyše 300,- eur, čo svedčí o finančnej situácii rodiny.

Otec uviedol, že komunálny odpad neplatí, daň z nehnuteľnosti má platiť jeho matka. Je vedená voči nemu exekúcia z doby, keď pracoval a vzal si úver.

Súd výsluchom účastníkov, uznesením OS Zvolen 7P 43/2014, rozsudkom OS Zvolen 2T 48/2014, trestným rozkazom 4T 71/2013, uznesením 4T 71/2013, správou o šetrení pomerov, zápisnicou zo šetrenia pomerov, správou reedukačného centra, správou UPSVaR, potvrdením sociálnej poisťovne, správou krízového strediska zistil tento skutkový stav:

Uznesením OS Zvolen 7P 43/2014-24 zo dňa 12.12.2014 boli maloleté deti prebežným opatrením odovzdané do starostlivosti Krízového strediska B., Ž. Č.. XX, F. z dôvodu, že má preukázané, že za súčasných podmienok bol život, zdravie, ako aj priaznivý psychický a morálny vývoj maloletých detí vážne ohrozený, keď úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vyčerpali všetky možnosti k náprave správania sa maloletých detí. V danej situácii bolo nevyhnutné, aby maloleté deti boli umiestnené v zariadení, kde budú určené pre ne jasné pravidlá správania sa a budú mať možnosť osvojiť si základné stravovacie návyky, ako aj základy hygieny a budú pre ne adekvátne zabezpečené ich základné životné potreby. Predbežné opatrenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.02.2015. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec, pričom Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením 17CoP 15/2015-37 zo dňa 17.02.2015 odvolanie otca odmietol, nakoľko bol podané oneskorene.

Z rozsudku 2T 48/2014-138 zo dňa 16.01.2015 súd zistil, že rodičia boli uznaní vinnými z dôvodu, že ako rodičia maloletých detí v školskom roku 2013/2014 v období od 01.09.2013 do 31.03.2014 nedôstojne pristupovali k výchove maloletých detí, čím vytvorili podmienky na vznik nežiadúcich návykov a sklonu v podobe dlhodobého záškoláctva, v dôsledku čoho maloletý Z. vymeškal v tomto období, vyjmuc obdobie od 09.09.2013 do 21.09.2013 na ZŠ A. Sládkoviča Sliač celkom 115 neospravedlnených vyučovacích hodín, maloletý M. vymeškal v tomto období, vyjmuc obdobie od 09.09.2013 do 21.09.2013 na Špeciálnej ZŠ vo Zvolene celkom 195 neospravedlnených vyučovacích hodín a maloletá L. vymeškala na tej istej škole celkom 209 neospravedlnených vyučovacích hodín, za čo boli odsúdení obidvaja rodičia na súhrnný trest odňatia slobody každý vo výmere 24 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 30 mesiacov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.01.2015.

Trestným rozkazom 3T 1/2015 zo dňa 26.01.2015 boli rodičia uznaní vinní z dôvodu, že nedôsledne pristupovali k plneniu si povinností v zmysle zákona o rodine a vytvorili maloletému Z. podmienky pre vznik nežiadúcich návykov vo forme dlhodobého záškoláctva v školskom roku 2013/2014 v období od 01.02.2014 do 27.06.2014 z vyučovacieho procesu, kde vymeškal neospravedlnených 306 hodín, za čo boli odsúdení na trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 48 mesiacov. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňom 11.02.2015.

Uznesením OS Zvolen 4T 71/2013-166 zo dňa 11.09.2013 súd vyslovil, že odsúdení Z. C. B. P. C. sa neosvedčili v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, ktorý im bol uložený trestným rozkazom OS Zvolen 4T 71/2013 zo dňa 11.09.2013, právoplatným 16.10.2013 a nariadil otcovi vykonať trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov a matke vo výmere 6 mesiacov. Uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, nakoľko obidvaja podali sťažnosť.

Zo správy o šetrení pomerov súd zistil, že s rodinou pracujú od roku 2007, viackrát im bolo poskytnuté sociálne poradenstvo. Od umiestnenia detí do Krízového strediska B. F. dňa 07.01.2015 v domácnosti nedošlo k podstatným zmenám. Rodina býva v starom schátralom dome, ktorý patrí starej matke. Dom pozostáva z dvoch miestností. V jednej žije stará matka, v druhej rodina C.. Miestnosť je priestranná, predelená na dve časti, v jednej časti je nefunkčná kuchyňa s kuchynskou linkou a chladničkou, nemajú elektrickú energiu, dom je bez vody, voda je len v studni, ktorá je závadná. V druhej časti sú tri rozťahovacie gauče, jeden samostatný gauč, skrine na oblečenie, sektorové skrinky, stôl, stolík a TV. V čase návštevy bol v izbe primeraný poriadok a čistota. Otec uviedol, že izbu vymaľoval, čo podľa ich názoru sa nezakladá na pravde. Potom sa opravil, že vymaľoval len časť izby, nakoľko nemal finančné prostriedky na vymaľovanie celej miestnosti. Iné opravy v dome neboli urobené. Obidvaja sú nezamestnaní, matka je dlhodobo PN, sú spoločne posudzovaní dávkou hmotnej pomoci vo výške 134,70 eur. Do 31.03.2015 poberali dávku hmotnej pomoci v sume 196,30 eur. Dávka im bola znížená z dôvodu, že otec odmietal pracovať na aktivačných prácach. Na otázku prečo nenastúpil uviedol, že je to jeho vec a im to nebude vysvetľovať. Matka uviedla, že je práceneschopná a ide si vybaviť invalidný dôchodok. V susedstve bolo zistené, že matka s otcovou matkou chodia po kontajneroch nielen v Obci N. F., ale aj v Meste K.. V domácnosti sa stále požíva alkohol, hlavne zo strany pani C., hoci je liečená na TBC. Z domu často počuť hádky a malo by dochádzať aj k fyzickému násiliu. Ošetrujúca lekárka matky na základe telefonického rozhovoru oznámila, že matka je v jej starostlivosti, lieči sa na TBC a liečba trvá. Naposledy ju navštívila 12.01.2015, hoci by ju mala navštevovať každý mesiac. Maloleté deti v minulosti nemali zabezpečené základné životné potreby, boli hladné a nedostatočne oblečené. Často chodili po kontajneroch vyberať zvyšky jedla. Nad maloletými deťmi bol uložený dohľad, ktorý si dlhodobo neplnil svoj účel a u detí pretrvávalo zanedbávanie povinnej školskej dochádzky, nenosili si školské pomôcky, nepísali si domáce úlohy, nepripravovali sa na vyučovanie a chodili špinavé a páchli. Maloletí Z. B. M. boli

umiestnení v Diagnostickom centre v Ružomberku, kde boli na žiadosť zákonného zástupcu v krátkej dobe prepustení, nakoľko sa rodičia dožadovali svojich detí. Zo strany rodičov bola prisľúbená náprava, ku ktorej nedošlo. Tunajší úrad chcel požiadať a umiestniť deti do zariadenia na základe rozhodnutia súdu. Diagnostické centrum Q. oznámilo, že deti nemôže prijať z dôvodu, že prijímajú len deti s dobrým zdravotným stavom a u maloletých detí C. bolo diagnostikované infekčné ochorenie tuberkulóza, na ktorú boli všetky deti hospitalizované a preliečené. Absolvovali liečenie vo Vyšných Hágoch a matka v Hornom Smokovci. Lekárkou bolo oznámené, že aj napriek opakovaným upozorneniam o nutnosti podávania liekov, dodržiavania režimu osobnej hygieny, ako aj čistota prostredia a plnohodnotná strava sa prístupom rodičov nezlepšil. Rodičia deťom nepodali predpísané lieky, nakoľko recepty neboli ani vybrané zo zdravotného záznamu, za lieky sa neplatilo a ani nedoplácalo. V minulosti bola matke ponúknutá pomoc zo strany úradu pri vybavovaní krízového zariadenia pre matky s deťmi, túto možnosť nevyužila. Dňa 08.12.2014 jej znova bola ponúknutá táto pomoc, znova ju odmietla a uviedla, že ona s deťmi nikam nepôjde. Rodičia zhodne prezentovali sanhu o zlepšenie svojich sociálnych pomerov, pričom úrad nemal záruku, že matka s deťmi v budúcnosti bude rešpektovať a dodržiavať liečebný režim nariadený odbornými lekármi a z toho dôvodu mohol byť ohrozený život a zdravie detí. Rodičia vo zvýšenej miere požívali alkoholické nápoje a deťom nezabezpečovali základné životné potreby, deti boli hladné a nedostatočne oblečené. Na základe týchto skutočností ich úrad podal dňa 10.12.2014 na OS Zvolen návrh na vydanie predbežného opatrenia k umiestneniu maloletých detí do Krízového strediska B. F.. Uznesením OS Zvolen 7P 43/2014-24 zo dňa 12.12.2014 právoplatného 23.02.2015 boli odovzdané do Krízového strediska B. F.. Z. bol dodatočne dňa 19.01.2015 odovzdaný, nakoľko v čase umiestnenia z domácnosti ušiel. Deti sa nachádzajú v Krízovom stredisku B. F.. Počas pobytu v krízovom stredisku boli problémy u maloletej L., ktorá bola dňa 10.02.2015 umiestnená na dobrovoľný diagnostický pobyt do Diagnostického centra v C., kde prebieha komplexná diagnostika hlavne z dôvodu ďalšej práce s ňou a jej prípadného umiestnenia do iného zariadenia po odchode z krízového strediska. Výchovné problémy sa vyskytli aj u Z.H., bol agresívny a z toho dôvodu bol umiestnený dňa 25.02.2015 do Reedukačného centra R.. Krátko po príchode do zariadenia sa dopustil dvakrát pokusu o útek a tretíkrát sa mu útek podaril. Úplná trojmesačná adaptácia na zariadení neprebehla, nakoľko bol na úteku niekoľko týždňov. T. č. je znova v Krízovom stredisku F.. Obidvaja rodičia sú naďalej nezamestnaní, otec si do dnešného dňa prácu nenašiel, odmietol aktívne práce, nepokúsil sa ani opravu v dome v ktorom bývajú. Vzhľadom k tomu, že rodičia nie sú schopní maloletým deťom zabezpečiť potrebnú starostlivosť a sociálne prostredie a v rodine nie je nik, kto by bol ochotný prevziať maloleté deti do starostlivosti, tak aby ich život a zdravie neboli vážne ohrozené, doporučili návrhu vyhovieť a ústavnú starostlivosť nariadiť v Detskom domove E. XX, Q.. Zároveň žiadali obidvoch rodičov zaviazat' platením výživného na maloleté deti vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepĺnoleté dieťa zvlášť.

Zo správy Obce N. F. súd zistil, že od umiestnenia detí do Krízového strediska N. F. sa situácia v rodine nezmenila, rodičia nejavia vôľu k zlepšeniu rodinných a existenčných problémov. Otec je naďalej nezamestnaný, napriek tomu vo februári nereagoval na predvolanie z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny za účelom prejednanja ponuky na vykonávanie pracovnej činnosti v mieste trvalého bydliska, nie je výtržnícky, ani sa nedopúšťa krádeží. Matka je nezamestnaná, situáciu odôvodňuje tým, že je vážne chorá a nemá sa kde zamestnať. Majú vedomosť, že užíva alkoholické nápoje aj napriek tomu, že by mala užívať lieky z dôvodu prekonania tuberkulózy. Viackrát prišla pod vplyvom alkoholu aj na obecný úrad. Z obydľia menovaných počuť hlučné hádky a má tam dochádzať aj k fyzickému násiliu. Podľa slov matky rodičia deti viackrát v F. navštívili, kde museli podľa informácií pracovníčky strediska volať políciu, pretože boli vulgárni k ich zamestnancom. Keďže deti nemali so sebou základné hygienické potreby a oblečenie, obecný úrad ako osobný príjemca rodinných prídavkov so súhlasom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zasielal finančné prostriedky poukazované na účet obce Krízového strediska B., aby im mohli zabezpečiť nutné ošatenie a hygienické potreby. Matka priznala, že v čase, keď bolo po Z. vyhlásenie pátranie, sa ukrýval striedavo aj v mieste trvalého bydliska.

Zo správy Reedukačného centra R. zo dňa 25.05.2015 súd zistil, že Z. C. pochádza z družobného zväzku a má piatich mladších súrodencov. Rodičia požívajú alkoholické nápoje. Do zariadenia prišiel z Krízového strediska F.Č., krátko po príchode dňa 03.03.2015 sa dopustil pokusu o útek, z ktorého bol chytený a bol potrestaný podľa školského poriadku. Dňa 19.03.2015 sa potom dopustil úteku s ďalšími dvoma spolubývajúcimi, pri ktorom poškodili balkónové dvere na umyvárke. Z úteku bol zadržaný 07.05.2015. V zariadení sa adaptoval, do klektívu na výchovnej skupine zapadol. Dopustil sa dvoch priestupkov, a to pokus o útek a útek. V školskom roku 2014/2015 bol zaradený do 1.ročníka SOŠ

pri RC R.B., do dvojročného učebného odboru strojárská výroba. Počas odborného výcviku sa dopustil nedovoleného opustenia RC R., keď približne okolo 12.00 h. spolu so svojimi spolužiakom vytlačili veľké dvere na dielni a utiekli smerom na Dobšinskú ulicu. Boli zadržaní staršími žiakmi. Jeho hodnotenie z technológie je 3. Po zdravotnej stránke je v poriadku.

Zo správy Diagnostického centra Bratislava súd zistil, že maloletá L., žiačka 7. ročníka Špeciálnej ZŠ, bola u nich umiestnená na diagnostický pobyt 10.02.2015 z dôvodu porúch správania. Rodina bola v evidencii ako problémová od roku 2007, dohľad nespĺnil svoj účel. Maloletá bola umiestnená do Krízového strediska F. z dôvodu nedostatočnej starostlivosti rodičov o výživu detí, zanedbanie zdravotného stavu (TBC) a z dôvodu problémov s dochádzkou do školy. Maloletá na prostredie a režim v diagnostickom centre sa prispôsobila ako na nutnosť, opakovane ju bolo potrebné presvedčať, že hygiena a starostlivosť o ošatenie je základnou povinnosťou. Nemala záujem vystupovať sama za seba alebo si plánovať zmysluplné aktivity. Úzkostlivo čakala na kontakt s rodinou. Telefonoval jej otec. Záverom možno konštatovať, že maloletá potrebuje zažívať spolupatričnosť rómskym spoločenstvom. Požiadavky, ktoré sa jej snaží okolie sprostredkovať po dovŕšení veku 13 rokov sú pre ňu ťažko pochopiteľné, ale zvyká si. Teší sa na návrat za súrodencami, najradšej by odišla domov. Treba neustále dohliadať, aby splnila požiadavky, ktoré sa ona sama snaží pochopiť.

Zo šetrenia pomerov na mieste samom dňa 15.07.2015 za účasti zákonnej sudkyne, pracovníčky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, asistentky a otca bolo zistené, že v rodine nie sú vhodné podmienky pre návrat detí z dôvodu, že rodina nemá dostatočné oblečenie pre deti, nemajú spodné prádlo, taktiež nemajú pre všetky deti postelové prádlo, nemajú si kde písať domáce úlohy, pričom nedošlo k náprave úpravy rodinného prostredia podľa poslednej správy o šetrení pomerov.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen súd zistil, že otec nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, v evidencii uchádzačov bol od 06.05.2014 do 01.07.2014 a vyradený bol z dôvodu nespôsobnosti. Matka je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi od mája 2014, naposledy za mesiac júl v sume 107,10 eur.

Z potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen súd zistil, že matka nie je poberateľkou nemocenských dávok, ani nebola. V prípade, ak by si menovaná predložila dočasnú PN, nebola by jej priznaná, nakoľko nie je nemocensky poistená.

Zo správy ZŠ Sliac a Špeciálnej ZŠ Zvolen súd zistil, že maloleté deti po zrušení predbežného opatrenia by mohli nastúpiť do ich školy z dôvodu, že patria do spádovej oblasti.

Zo záverov správy Krízového strediska B. zo dňa 07.12.2015 súd zistil, že Z. je od 18.08.2015 na úteku, od toho dňa je po ňom vyhlásené policajné pátranie. Maloletý M. sa na nové prostredie dobre adaptoval, jeho správanie sa veľmi nezmenilo, je naďalej dosť vulgárny, arogantný, snaží sa presadiť svoje požiadavky. Samoobslužné hygienické návyky má osvojené čiastočne. Navštevuje 8. ročník ŠZŠ v F.. Správanie v škole je problémové, vyučujúcich odmieta rešpektovať, je drzý a arogantný. Návyky na školské povinnosti nemá, je potrebné ho do učenia nútiť. Stále tvrdí, že domáce úlohy nemá. Maloletá L. od 18.08.2015 pokračuje v dobrovoľnom diagnostickom pobyte v Diagnostickom centre v C.. Jej správanie je premenlivé, na prostredie si zvykla. Je dosť pohodlná, do výchovných činností sa nezapája rada. Maloletá K. sa na nové prostredie dobre adaptovala. Navštevuje 3. ročník ZŠ v F., správanie nie je problémové, aj keď sa nechá často ovplyvniť staršími dievčatami. Občas býva drzá, je snaživá. Samoobslužné a hygienické návyky má osvojené. Občas je potrebné upozorniť ju na dodržiavanie poriadku v osobných veciach. Maloletý F. sa na prostredie ťažšie adaptoval, je problémový, nerešpektuje službukonajúcich, ubližuje mladším deťom, je vulgárny až agresívny. Vulgárne sa vyjadruje aj na adresu rodičov. Stalo, že odmietol s nimi ísť von. Samoobslužné a hygienické návyky má osvojené čiastočne, je potrebná pomoc a kontrola. Stále si vyžaduje, aby bola pozornosť upriamená na neho, je potrebné stále ho niečím zamestnávať. Maloleté deti sú aktuálne zdravotne v poriadku, ani u jedného neprebíha liečenie na ochorenie TBC. Deti aj naďalej osobne a telefonicky kontaktujú rodičia. Na osobnú návštevu chodia zväčša jedenkrát mesačne, vždy im prinesú nejaké sladkosti. Stalo, že matka prišla pod vplyvom alkoholu, preto jej nebola vypísaná krátkodobá priepustka. V tých prípadoch bola priepustka vypísaná otcovi. Maloletí znášajú návštevy rodičov a ich odchody dobre. V poslednom období často hovoria o odchode do detského domova. Vedia, že rodičia boli odsúdení a návrat do ich starostlivosti nebude jednoduchý.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že aj naďalej sú splnené zákonné podmienky k umiestneniu maloletých detí do ústavnej starostlivosti vzhľadom k tomu, že rodičia od ich umiestnenia na základe predbežného opatrenia nevyvinuli žiadnu snahu k tomu, aby si upravili svoje rodinné pomery, navyše otcovim zavinením došlo k zníženiu dávky hmotnej pomoci, pričom po finančnej stránke by neboli schopní zabezpečiť výživu maloletým deťom bez ohrozenia na ich života a zdravia. Taktiež súd prihliadol k tej skutočnosti, že otec si neplní povinnosti voči obci, matka pri dlhodobej práceneschopnosti nemala snahu si požiadať o invalidný dôchodok. Súd pri nariadení ústavnej starostlivosti prihliadol aj na problémové správanie detí, ako aj k tomu, že do súčasnej doby nemajú osvojené hygienické návyky, taktiež nie sú schopní sa sústavne pripravovať na vyučovanie, pričom v škole sú problémové. Je v záujme maloletých detí, aby naďalej zotrvali v ústavnej starostlivosti s prihliadnutím aj k tomu, že aj keď neprávoplatne, obidvom rodičom bol premenený trest z dôvodu, že sa neosvedčili v skúšobnej dobe, a to otcovi vo výmere odňatia slobody na 8 mesiacov, matke na 6 mesiacov. Taktiež mal súd preukázané, že v rodine sestry otca nie sú vytvorené podmienky k tomu, aby deti mohla prevziať do svojej osobnej starostlivosti, pričom jej neboli uvoľnené ani na krátkodobý pobyt.

O výživnom súd rozhodol v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia s prihliadnutím k tomu, že obidvaja rodičia sú nezamestnaní, matka je dlhodobo práceneschopná, pričom otec odmietol aktivačné práce. Minimálne výživné v rozsahu t.č. 27,13 eur na každé dieťa zvlášť, bude otca motivovať, aby sa riadne zamestnal a vyživovaciu povinnosť si riadne plnil a snažil sa zabezpečiť aj rodinné prostredie na prevzatie maloletých detí do budúca do osobnej starostlivosti.

O trovách konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., nakoľko konanie sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.

1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania

3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený

4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie

5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný

6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom

7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát

8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.

1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,

4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).